

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Другий випуск щорічника, підготовлений і виданий Інститутом проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України, охоплює питання дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини, які є одними з головних напрямів дослідницької роботи Інституту. Його матеріали охоплюють сфери архітектури, дизайну, монументального мистецтва, а також синтезу мистецтв. Оскільки багато діячів сучасного мистецтва вийшли з фахових галузей архітектури та дизайну, а численні виставки сучасного мистецтва репрезентують здебільшого розмітість фахових рамок: грань між видами мистецтва на теперішньому етапі його розвитку час від часу втрачається, що свідчить про магістральну синтетичність художньої творчості. Це відбувається передовсім в архітектурі, про що свідчить хоча б, що декілька знаних українських архітекторів є членами Відділення синтезу пластичних мистецтв Академії мистецтв.

Творчий простір сучасної мистецької культури це простір не лише сьогодення, але й простір вітчизняної історії, в контексті багатущої спадщини і проблем якої й відбувається творення нового. Амбівалентна орієнтованість досліджень авторів збірника на студіювання старого й вільне створення нових форм культури (в тому числі й дослідницьких!) становить стрижневу тему збірника.

Готуючи попередній збірник, ми намагалися якомога розширити «географію» авторського колективу, прагнучи зробити збірник не лише київським, але й загальноукраїнським. Сподіваємось, що це до певної міри вдалося. Якщо у першому томі були репрезентовані переважно київські автори та співробітники Інституту, цей випуск містить публікації не лише українських науковців (Вінниця, Дніпропетровськ, Керч, Київ, Сімферополь), але й російських (Єкатеринбург і Санкт-Петербург), тобто навіть вийшов за межі України. Сподіваємось, що регіони, в яких фаховим чином опрацьовуються теоретичні й практичні питання дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини, щороку збільшуватимуться. На сторінках збірника мають знайти місце також студії зарубіжних науковців, перекладні матеріали, оскільки явища, що досліджуються, мають загальнокультурний і світовий характер.

Ці проблеми хвилюють не лише вузьких фахівців, але й виплеснулися останнім часом у простір засобів масової інформації, тобто здобули широкомасштабний характер. Забудова Києва та інших міст України, організація навколишнього середовища мають знайти віддзеркалення в тематиці нашого збірника.

Якщо взятися структурувати тематику вміщених тут публікацій, картина виявиться наступною. Статті А. Беломсяцева, В. Вечерського, Б. Єрофалова, Г. Каганова, Ю. Лосицького, О. Манаєва, О. Ольховської, А. Пучкова, І. Ревського, О. Сіткарьової, Ед. Стеценка, В. Тимофієнка, О. Трошкіної та С. Царенка (тобто переважна більшість матеріалів збірника) присвячені висвітленню питань дослідження, реставрації та збереження архітектурної спадщини. Стаття О. Боднара репрезентує актуальні проблеми сучасної теорії дизайну. У публікаціях О. Босенка та М. Протас висвітлено загальнофілософські аспекти теорії та практики реставрації й світоглядного ставлення до культурної спадщини взагалі. Стаття Л. Ганзенко присвячена загальнометодологічним засадам теорії і практики реставрації. А. Непомнячий висвітлив історіографічний аспект проблематики (творчість кримського пам'яткознавця Антона Ашика). Отже: архітектура, дизайн, філософсько-методологічні та історіографічні аспекти галузі. Ми сподіваємось, що коло авторів має бути подовженим і розширеним за рахунок візуальних та інших видів мистецтва.

Ми вдячні, що крім співробітників Інституту, у збірнику взяли участь фахівці таких державних установ і наукових закладів: Головне управління містобудування, архітектури та дизайну міського середовища КМДА, Управління містобудування і архітектури Вінницької міської ради, Республіканський комітет з охорони культурної спадщини АРК, Львівська національна академія мистецтв, Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, Київський національний аграрний університет, Київський національний університет будівництва і архітектури, Мистецький інститут художнього моделювання та дизайну Академії педагогічних наук України, НДІ теорії архітектури і містобудування Російської академії архітектури і будівельних наук, інститути Київпроектреставрація та «Уралтеплоелектропроект» (Єкатеринбург), Видавничий дім А+С.

Редколегія сподівається, що міждисциплінарне охоплення проблем, якими цікавляться працівники різних наукових, мистецьких, проектних та управлінських установ, щодалі набуватиме глибини досліджень і розголосу серед фахівців не лише в галузі архітектурознавства, мистецтвознавства і культурології, але й серед діячів культури і мистецтв, оскільки розглядувані проблеми є важливими і цікавими широкому загалу небайдужих людей, не обов'язково науковців.

Віктор СИДОРЕНКО

директор Інституту проблем сучасного мистецтва

Академії мистецтв України